

Ворона і Гадюка

Іван Франко

На дупластій, головатій вербі над річкою звила собі Ворона гніздо. Не надіючися ніякого лиха, нанесла яєць, висиділа, а коли повикльовувалися вороненята, стара Ворона полетіла шукати для них поживи.

Та в дуплі тої верби загніздилася чорна Гадюка. Вона тільки того й ждала, щоби Ворона вивела молодих, і скоро тільки стара вилетіла з гнізда, зараз Гадюка вилізла зі своєї нори, вповзла до гнізда, хопила одно вороненя і понесла собі на страву. Прилетіла Ворона, бачить, що одної дитинки нема, покракала, покракала та й перестала, бо що мала робити? А на другий день глянь — уже й другої дитинки нема; не минув тиждень, а Воронині діти, ще й не оперившись, усі пощезали. Що вже кракала та нарікала стара Ворона — ніщо не помагало. Прийшлося нести ще раз яйця і висиджувати їх знов. Та ба, і за другим разом таке саме лихо. Скоро тільки вороненята повикльовувалися і мати полетіла шукати для них поживи, Гадюка день поза день вилазила на вербу і брала собі одно Вороненя по дугім.

Та ось раз підгледіла Ворона, хто її ворог тяжкий! Побачила Гадюку, як та брала її остатнє Вороненятко. То то крику було на все поле! Та що з того! Хоч Ворона, стоячи при вході до Гадючиної нори, надирала собі горло, лаючи та проклинаючи погану розбійницю, Гадюка в норі хрупала її дитинячко і чула себе безпечною, знаючи, що Ворона не може їй нічого зробити.

Поміркувала й сама Ворона, що крик і плач ні до чого не доведуть, і пішла до куми Лисички, що недалеко в крутім березі мала свою домівку, просити поради.

— Ой кумонько, — мовила Ворона, — порадь мені, що маю чинити з поганою сусідкою, чорною Гадюкою? Жие в тій самій вербі, що й я, та на моє лихо! Два рази вже я висиділа діточок, і оба рази ота дводушниця повитягала мені їх із гнізда і пожерла! А я ніяк не можу досягти її в тій норі!

Подумала Лисичка, головою похитала, хвостиком помахала та й каже:

— Тут, кумонько, силою нічого не зробиш, тут треба на хитрощі взятися.

— Та я то й сама бачу, — мовила Ворона, — коли-бо, на лихо собі, ніякої хитрості не вмію придумати.

— Я тобі, кумо, ось що скажу. Ось тут у ріці часто царська дочка приходить купатися. Підстережи ти її, а коли царівна положить на березі золотий ланцюжок або яку іншу блискучу річ, то ти вхопи тоту річ і лети з нею, але так, аби царські слуги бачили тебе. Вони будуть кричати і бігти за тобою, а ти лети просто до верби і вкинь тоту річ у Гадючине дупло, а сама лети набік. Побачиш тоді, що з того буде.

Послухала Ворона Лисиччиної ради. Скоро тільки царівна прийшла купатися і роздяглася на березі та положила на піску свій блискучий золотий ланцюжок, Ворона прилетіла та й хап той ланцюжок у рот і давай утікати. Побачили царські

слуги, з криком кинулися за Вороною, а та простісінько до своєї верби, кинула ланцюжок у Гадючину нору, а сама сіла собі на іншому дереві близьенько та й глядить, що з того буде.

Прибігли слуги до верби. Вони бачили, що Ворона з ланцюжком спускалася недалеко землі, а потім підлетіла вже без ланцюжка. Значить, тут десь мусила його випустити! Почали шукати, шпортати, аж далі один, угледівши дупло, зазирнув до нього і побачив, що ланцюжок блищить всередині. Зараз вони розкопали нору, аж бач, у норі, звившися в клубок, лежить величезна чорна Гадюка. Не питали слуги, що Гадюка в крадіжці ланцюжка зовсім не винувата, витягли її з норі і вбили, а ланцюжок узяли. А Ворона владувалася вельми, бачивши смерть свого ворога, і від того часу жила собі спокійно.